

Książka o najwyższych organach kontroli w UE

2019-11-18 08:00:00

NIK i inne NOK-i

Czy wiesz Państwo, że najstarszy w dzisiejszej Unii organ kontroli państwowej działa we Francji i kończy w tym roku 800 lat? Albo że spośród 29 NOK-ów unijnych tylko sześć może wszczynać postępowania sądowe i orzekać o odpowiedzialności osób publicznych?

Te i mnóstwo innych ciekawych informacji zawiera nowa publikacja Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) Najwyższe organy kontroli w UE i jej państwach członkowskich - przegląd. Kompendium ma być rocznie aktualizowane, obecnie przynosi informacje według stanu na początek 2019 roku.

Zazwyczaj na tej stronie informujemy Państwa o sprawach, które dotyczą niemal wyłącznie Najwyższej Izby Kontroli. Tym razem donosimy o publikacji, która ustawia naszą Izbę na tle naszych unijnych partnerów - 27 innych NOK-ów krajowych i samego ETO. Dzięki temu łatwiej jest zrozumieć, jak duży, a zarazem zróżnicowany jest aparat kontroli państwowej w UE. Bo choć Unia dąży do unifikacji wielu aspektów funkcjonowania państw członkowskich, to każdy NOK zachowuje własną specyfikę, począwszy od struktury, przez budżet na uprawnieniach skończywszy.

Książka, dostępna na [stronie Urzędu Publikacji UE](#) (po polsku, a także we wszystkich językach Unii), ma czytelną strukturę. Jej pierwsza część omawia w sposób przeglądowy całą rodzinę europejskich NOK-ów. W ten sposób możemy np. dowiedzieć się, że włoski Corte dei conti ma najliczniejszy personel (ponad 2600 pracowników, o prawie 1100 więcej niż zajmująca trzecią pozycję NIK); że największy budżet w przeliczeniu na pracownika ma luksemburski Cour des comptes/Rechnungshaff (ponad 132 tys. euro - tu NIK plasuje się w drugiej połowie stawki); że w pięciu NOK-ach prezesi mogą zajmować swoje stanowiska bez ograniczeń czasowych poza osiągnięciem wieku emerytalnego; że aż w 13 NOK-ach prezesi sprawują swoje funkcje kierownicze jednoosobowo; albo że najniższą średnią wiekową pracowników mogą się pochwalić NOK-i maltański, estoński i łotewski, a najwyższą - hiszpański?

Druga część publikacji to zwięzłe, ale skrupulatne omówienie charakterystyki poszczególnych najwyższych organów kontroli. Znajdziemy tam informacje na temat ich zakresu działania, usytuowania wśród organów państwa, relacji z rządem i parlamentem, struktury, budżetu, przyjętej metodyki czy sposobu prezentowania wyników kontroli.

Na koniec zagadka: brytyjski National Audit Office może kontrolować władze lokalne, ale regionalnych już nie. Duński Rigsrevisionen na odwrót. Polska NIK może kontrolować i te, i te. A jakie uprawnienia kontrolne wobec władz regionalnych i lokalnych mają francuski Cour des comptes i niemiecki Bundesrechnungshof? Odpowiedź znajdą państwo pod wskazanym linkiem.